

Lyckas det mig att i Senaten få fram en hemställan om ändring häri, så utbeder jag mig Herr Senatorns medverkan för dess framgång. Väl hoppas jag, det skall hafva märkts, att framställningarne om extra anslag aftagit. En bestämd ordning häri, som gör dem än sällsyntare, är derföre, äfven den, väsentligen en sak, framtiden till godo.

Jag är ledsen öfver, att icke kunnat tidigare framställa ett förslag till ett inhemskt lån för jernvägarne. Det afgår nu först efter Generalguvernörens hemkomst, och kommer alltså icke till Petersburg, förrän Herrarne äro skingrade. Likväl vore ett snart afgörande högst önskvärdt, på det att penningar må blifva disponibla och förberedande åtgärder för arbetena må kunna vidtaga ännu före höstens inträdande.

Planen är att låna 6 miljoner mark – att hafva alla af Ständerna godkända jernvägar och kanaler färdiga inom 6 år – och lånet betaldt inom 10 år med bränvinsskatt och eventuelt med tillskott af bevillningen. Pengar för lånet hoppas jag kunna erhållas, allteftersom Hypoteksföreningen ger ut sina 9 miljoner mark – de af Rothschild erhållna.

Vid Välborne Herr Senatorns snara hitkomst hoppas jag få framställa ett och annat härmed sammanhängande angående vår jernvägsstyrelse – och slutar derföre med ödmjuk anhållan om benägen ursäkt för denna epistels längd.

Med utmärktaste Högaktning har jag äran underteckna

Välborne Herr Senatorns och Riddarens
ödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 10 Juni 1865.

30 **461** C. G. F. WREDE – J. V. SNELLMAN 11.VI 1865
HUB, JVS handskriftssamling

Nikolaistad den 11. Juni 1865

Högädle Herr Senator och Riddare!

Jag nödgas oroa Herr Senatorn med de mest nedslående uppgifter om tillståndet inom Wasa län. Utom förhandenvarande ytterlig fattigdom bland befolkningen, hotas tre af länets härader, nemligen: Pedersö, Laukas och större delen af Kuortane med total missvext på råg. De trakter der jag verkställde utdelningen af de till omsåning af utgångna rågåkrar beviljade 500 tunnor korn, voro hemska att åse. Inom Lesti, Toholampi och en del af Ylikannus församlingar, finnes så godt som ingen råg brodd; endast ett tunt lager under vintern förrutnad brodd betäcker jordsytan. Till omsående af dessa nordligt belägna åkrar lyckades det mig anskaffa finskt korn från Uleåborgslän. Nära nog lika eländigt står det till i Ullava, Terijärvi, Evijärvi, Korteshjärvi och Lappajärvi, hvilka församlingar försågs med 300 tunnor utländskt kornutsäde, upphandlat i Jakobstad. Enligt från Laukas härad inlupna berättelser, skildras tillståndet der med lika mörka färger. En gladare anblick förete rågåkrarne inom Ilmola, Korsholms och Lappo härader der till och med utmärkt vacker rågvext påträffas.

Efter ungefärlig beräkning erfordras åt minstone 15 000 tunnor råg till utdelning i höst som utsäde, åt de lägenhetsinnehafvare, hvilka ingen råg få skörda. Vägras dem detta gå de från hus och gård.

Befolkningen i de så svårt hemsökta trakterna är i betänklig grad nedslagen och hota med utvandring i massa.

En riklig vårsädesskörd kunde ännu afböja eländet, men ty värr, äro utsigterna äfven derom klena, då man vet, att det i år till utsäde använda vårsädet icke var fullt grobart.

På eget bevåg har jag inhiberat försäljningen af kronans rågförråd, på det helst ett ringa belopp må återstå att disponera för höstsädden.

I det jag har äran underrätta Herr Senatorm, att jag hos H<ans> Exellens Generalguvernören anhållit om tillstånd att på några veckor få aflägsna mig från länet för att å mitt landtställe i Nylands län, helst till någon del, söka återställa min på sednare tider försvagade helsa, har jag äran med utmärktaste högaktning framhärda

10

Högädle Herr Senatorms
ödmjukaste tjenare
C. G. Wrede

462 F. O. AF BRUNÉR – J. V. SNELLMAN 17.VI 1865
HUB, JVS handskriftssamling

20

S:t P. d. 17 Juni 65.

Högädle Herr Senator och Riddare!

Herr Senatorms skrifvelse af d<en> 10 dennes har jag haft äran emottaga. Det skulle nu tillhöra mig, att besvara densamma punkt för punkt, men sådant är för mig i närvarande ögonblick aldeles omöjligt. Vår G<enera>lg<uvernören>s minst sagdt besynnerliga beteende vid sin afskeds audiens före sista afresan härifrån har vänt upp och ned på alla våra härvarande förhållanden. G<enera>lg<uvernöre>n, som förut visat sig såsom en gynnare af våra unga liberala landtdags- och tidningshjeltar, har med ens vänt om bladet och uppträdt såsom en ifrig partisan af Katkoffs idéer. Hans bemödande att omöjliggöra myntrealisationen är blott en af de eldbränder, som han utkastat, men den angifver tendveden. Då han sannolikt redan gjort Senaten det meddelande i nästnämnda fråga, hvartill han utverkade sig Nådigt tillstånd, har jag derom intet vidare att tillägga, men jag ber Herr Senatorm tro mig, då jag på min heder försäkrar, att saken helt och hållet är G<enera>lg<uvernören>s verk, påbegyndt redan under hans besök till Påsken, samt att Grefve A<rmfelt> och öfrige vederbörande gjort alla försök, som i deras förmåga stått, att afböja densamma. Jag afbryter här, ty dessa meddelanden egna sig icke för brefform. Wi träffas snart i H<el>singfors, ty så snart vi fått litet lugnare i vårt läger lemna jag orten. Jag får då tillfälle att yttra mig närmare. Emellertid ber jag Herr Senatorm hålla mitt meddelande för sig ensam. Ett delgifvande deraf åt tredje person skulle sannolikt icke stanna dervid och följden blefve att de påbörjade intrigerne toge ny fart.

30

40

Med utmärkt högaktning har jag äran framhärda
Högädle Herr Senatorm och Riddarens

50

ödmjukaste tjenare
F. af Brunér